

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci **žalobce O, G.**, zastoupeného JUDr. Lenkou Zrnovskou, advokátkou se sídlem Revoluční 66, Liberec 1, proti **žalovanému Ministerstvu vnitra, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, Praha 7**, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 8. 2003, č. j. OAM-3120/VL-18-BE07-2001, vedené u Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci pod sp. zn. 59 Az 461/2003, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci ze dne 30. 9. 2004, č. j. 59 Az 461/2003 - 22,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Odměna advokátky JUDr. Lenky Zrnovské **se určuje** částkou 1075 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalovaného označeným v záhlaví tohoto rozhodnutí nebyl žalobci (dále též „stěžovatel“) udělen azyl v České republice z důvodů nesplnění podmínek uvedených v ustanoveních § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“);současně bylo žalovaným rozhodnuto podle § 28 zákona o azylu, že se na žalobce

nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. V odůvodnění žalovaný uvedl, že v průběhu řízení o udělení azylu žalobce sdělil, že důvodem opuštění země původu byl obecný nesouhlas žalobce se situací v Moldavsku, kde nyní vládnou komunisté. Žalobce uvedl, že problémy měl v době ozbrojeného konfliktu v Podněstří z důvodu, že se odmítl účastnit bojů a poté předal novinářům své amatérské fotografie dokládající ozbrojování obyvatelstva, pročež jej doma navštěvovala policie. Žalovaný konstatoval, že žalobce neuvedl žádnou skutečnost svědčící o tom, že by jej policie navštívila z některého z důvodů vymezených v § 12 písm. b) zákona o azylu. Jednání ze strany policie nevykazovalo znaky perzekuce, neboť se nejednalo o ohrožení života nebo svobody. Žalobce podle sdělení žalovaného pobýval v Moldavsku do roku 1997 (přičemž ozbrojený konflikt skončil již v roce 1994), a žádné problémy zde neměl. O tom, že žalobci nehrozí ve vlasti pronásledování, svědčí rovněž skutečnost, že mu byla v roce 2001 na zastupitelském úřadě prodloužena platnost jeho cestovního dokladu. Proto žalovaný konstatoval, že v případě žalobce nebyly splněny podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Obecný nesouhlas žalobce s komunistickým režimem, v zemi původu neprojevený, není podle žalovaného důvodem pro udělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu. Žalovaný se dále vyjádřil k neudělení azylu podle § 13 odst. 1 a 2 zákona o azylu, podle § 14 zákona o azylu a k neexistenci překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu.

Rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci ze dne 30. 9. 2004, č. j. 59 Az 461/2003 - 22, byla zamítnuta žaloba proti tomuto rozhodnutí žalovaného. V odůvodnění rozsudku soud konstatoval, že podmínky pro udělení azylu podle zákona o azylu jsou dány taxativně a jejich obsah nelze rozšiřovat ani zužovat. Tvrzení žalobce, že v zemi původu nemá cenu žít a že se obává fyzického nebezpečí a psychického nátlaku v důsledku toho, že se v roce 1991 odmítl zúčastnit ozbrojeného konfliktu ve vlasti, soud neshledal důvodnými. Ozbrojený konflikt v Moldavsku byl ukončen v roce 1994, a až do roku 1997, kdy opustil vlast, netrpěl žalobce žádnou újmou. Poté i v době, kdy žil u strýce v ukrajinském Doněcku, dojížděl za rodiči do místa, kde mělo dříve docházet k popsaným problémům; uvedené skutečnosti však nelze podle názoru soudu podřadit pod důvody pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalovaný navíc správně poukázal na to, že žalobci byl v roce 2001 na zastupitelském úřadě prodloužen cestovní doklad. Žalobce přitom podal žádost o udělení azylu na území České republiky až v době, kdy mu uplynula platnost povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky, podle názoru soudu měl žalobce situaci řešit spíše postupem podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nikoliv podle zákona azylu. Odkaz žalobce na nesouhlas s komunistickým režimem soud nehledal jako důvod pro udělení azylu. Další žalobcova tvrzení uváděná až v doplnění žaloby, jež žalobce označil za důvody pro udělení azylu, soud shledal účelovými. Soud neshledal ani pochybení žalovaného při rozhodnutí podle § 13 odst. 1 a 2 zákona o azylu a § 91 zákona o azylu. Žalobcem obecně namítaná porušení správního řádu nebyla soudem shledána důvodnými. Z uvedených důvodů soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Ve včas podané kasační stížnosti stěžovatel uvádí, že kasační stížnost podává z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Stěžovatel zopakoval, že důvodem jeho žádosti o udělení azylu byla jeho účast na vojenském konfliktu v Moldávii po vyhlášení samostatného moldavského státu. Stěžovatel popsal skutečnosti z této války a vytkl žalovanému, že bagatelizoval jím uvedené události tvrzením, že až do vycestování nebyl žalobce podroben krutému, nelidskému nebo ponižujícímu zacházení, aniž by přihlédl k tomu, že žalobce vycestoval na území Ukrajiny. V pohovoru žalobce uvedl, že na návštěvy do země původu se vracel tajně, a to do města, kde jej nikdo od vidění nezná. Toto tvrzení žalovaný nezaprotokoloval tak, jak měl, a konstatoval toliko, že žalobci pronásledování nehrozí, jelikož po zmíněných událostech stále v zemi původu navštěvoval své rodiče. Soud prvního stupně

pak nepřihlédl k tomu, že v průběhu řízení žalovaný opakovaně porušil ustanovení správního řádu i zákona o azylu. Nezabýval se tvrzením o pronásledování ze strany státních orgánů vzhledem k žalobcově politickému postoji během uvedeného konfliktu, neověřoval žalobcova tvrzení ohledně pronásledování osob, jež se během zmíněného konfliktu jednoznačně postavily na tu či onu válčící stranu. Žalobce se domnívá, že žalovaný tyto skutečnosti neprověřil úmyslně, neboť jsou jinak obecně dostupné a jednoznačně svědčí ve prospěch žalobcových tvrzení. Stěžovatel uvádí, že žádal žalovaného, aby si opatřil informace z publicistických článků, které vyšly v Ruské federaci a ve Velké Británii. Stejně dobře dostupné jsou i oficiální zprávy nevládních organizací zabývajících se otázkami lidských práv. Soud dále nepřihlédl ke skutečnosti, že nebyly posouzeny podmínky pro udělení humanitárního azylu. Stěžovatel proto navrhuje zrušení rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci a vrácení věci tomuto soudu k dalšímu řízení. Současně stěžovatel požádal soud o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti popřel oprávněnost jejího podání a uvedl, že v řízení o udělení azylu žalobce neprokázal, že by byl v zemi původu pronásledován v souladu s § 12 zákona o azylu a dále doplnil, že se přiklání k názoru soudu, že žalobce měl svou situaci řešit spíše na základě zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Navíc ozbrojený konflikt, na nějž žalobce odkazuje, byl ukončen v roce 1994; žalobce však podal žádost o udělení azylu až v dubnu roku 2001. Pokud byl stěžovatel pronásledován v průběhu ozbrojeného konfliktu, jistě by o udělení azylu požádal dříve a nikoliv až po sedmi letech po jeho ukončení; žalovaný považuje ostatní námitky stěžovatele týkající se této skutečnosti za účelové. Proto žalovaný navrhuje zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání odkladného účinku.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a stěžovatel v ní namítá důvod odpovídající ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.; rozsahem a důvody kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Kasační stížnost byla podána z důvodu vymezeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Podle tohoto ustanovení lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit. Nejvyšší správní soud se podrobně seznámil s obsahem správního i soudního spisu a konstatoval, že tvrzení stěžovatele v kasační stížnosti nejsou důvodná. Stěžovatel uvedl, že žalovaný neprávně zapsal do protokolu jeho tvrzení, že na návštěvu rodičů do země původu se vracel pouze tajně a do města, kde jej nikdo nezná; tato skutečnost však z protokolu o pohovoru k žádosti o udělení azylu ze dne 1. 10. 2002 nevyplývá. Při tomto pohovoru měl však žalobce ustanoveného tlumočníka, s každou stranou protokolu byl seznámen, s obsahem souhlasil a doplnění nežádal. Žalovaný umožnil žalobci uvést všechny důvody, které považoval za důležité pro udělení azylu, avšak poté konstatoval, že skutečnosti žalobcem uvedené nejsou podřaditelné pod důvody pro udělení azylu na území České republiky. S tímto názorem se ztotožnil soud prvního stupně i Nejvyšší správní soud, přičemž za podstatné považuje Nejvyšší správní soud to, že nebylo možné konstatovat pronásledování žalobce z některého z důvodů předpokládaných zákonem o azylu, mj. i proto, že k podání žádosti o udělení azylu

došlo až sedm let poté, co byl válečný konflikt v zemi původu žalobce ukončen. Obecná nespokojenost stěžovatele se situací v Moldavsku, kde jsou u moci komunisté, rovněž není bez dalšího důvodem pro udělení azylu na území České republiky. K námitce stěžovatele, že žalovaný nevyhověl jeho požadavku na doplnění podkladů pro rozhodnutí, Nejvyšší správní soud konstatuje, že ji rovněž neshledal důvodnou, neboť žalobce výslovně do protokolu sdělil, že nenavrhuje doplnění informací o zemi původu žalobce, jež mu předložil žalovaný, a ani neměl zájem se seznámit s obsahem těchto podkladů. K námitce týkající se toho, že soud prvního stupně neposoudil otázku udělení humanitárního azylu žalobci, Nejvyšší správní soud uvádí, že krajský soud nepochybil, neboť stěžovatel v žalobě ani v jejím doplnění tuto skutečnost nenamítl a proto se jí soud nemohl zabývat, neboť z úřední povinnosti soud přezkoumává pouze to, zda rozhodnutí správního orgánu není nicotné (§ 76 odst. 2 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud tedy ze všech uvedených důvodů dospěl k závěru, že důvod kasační stížnosti uvedený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. není dán.

Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl neprodleně po jejím obdržení a po nezbytném poučení účastníků řízení o složení senátu, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému v souvislosti s řízením o kasační stížností žalobce žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly. Stěžovateli byla pro toto řízení před soudem ustanovena zástupkyní advokátka; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7 s. ř. s., § 120 s. ř. s.). Soud proto určil odměnu advokátce částkou 1 x 1000 Kč za jeden úkon právní služby – převzetí a příprava věci a 1 x 75 Kč na úhradu hotových výdajů, v souladu s § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb. ve znění pozdějších předpisů, celkem 1075 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. ledna 2005

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu